

LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS KONTROLE

Otrais revīzijas departaments

Kr.VALDEMĀRA IELĀ 26, RĪGĀ, LV – 1010
tālr. 7017553, 7017502, fakss 7017673, e-pasts: otrais@lrvk.gov.lv

Rīgā

Aizsardzības ministrijas
valsts sekretāram **E.Rinkēvičam**

Kr.Valdemāra ielā - 10/12, Rīgā, LV-1473

2006.gada 26.aprīlī

Nr.5.1-2-26R/2005

Revīzijas ziņojums

par Aizsardzības ministrijas 2005.gada finanšu pārskata sagatavošanas pareizību

Revīzijas pamatojums

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 2.punktu, veikta finanšu revīzija par 2005.gada finanšu pārskatu Aizsardzības ministrijā.
2. Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga par finanšu pārskata sagatavošanu un Valsts kontrole par savu sniegto atzinumu.

Revīzijas apjoms

3. Revīzija veikta saskaņā ar Valsts kontroles finanšu revīzijas standartiem, kas atbilst starptautiski atzītajiem revīzijas standartiem.
4. Revīzija tika plānota un veikta tā, lai gūtu pietiekamus un atbilstošus pierādījumus, ka finanšu pārskatā nav būtisku neatbilstību. Valsts kontrole veica finanšu pārskata un darījumu revīziju, pārbaudot arī to atbilstību normatīvo aktu prasībām.
5. Revīzijas laikā tika pārbaudīts Aizsardzības ministrijas sagatavotais konsolidētais 2005.gada finanšu pārskats, veikta konsolidācijas procesa un pārskata sakarību pārbaude, kā arī izvērtēta pārskatā iekļautās informācijas atbilstība grāmatvedības uzskaites datiem. Revīzijas laikā izlases veidā tika pārbaudīti būtiskākie Aizsardzības ministrijas budžeta izpildītāji un tiem pārbaudīti būtiskākie izdevumu un bilances posteņi:
 - Aizsardzības ministrijas Centrālā aparāta (turpmāk tekstā - CA) pārskata daļas: pamatlīdzekļi (tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas), norēķini par prasībām (debitori), budžeta iestāžu pamatlīdzekļu fonds, atalgojumi un investīcijas;
 - Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras (turpmāk tekstā - Aģentūra) pārskata daļas: pamatlīdzekļi (pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigto celtniecības objektu izmaksas), norēķini par prasībām (debitori), ieņēmumi par nomu un īri, atalgojumi un kapitālais remonts;

- Nacionālo bruņoto spēku (turpmāk tekstā - NBS) štāba pārskata daļas: pamatlīdzekļi (tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas), norēķini par prasībām (debitori), budžeta iestāžu pamatlīdzekļu fonds, norēķini par darba samaksu un ieturējumiem no darba algas (izņemot nodokļus), atalgojumi, komandējumu un dienesta braucienu izdevumi (ārvalstu komandējumi);
- NBS Nodrošinājuma pavēlniecības (turpmāk tekstā - NP) pārskata daļas: pamatlīdzekļi (transportlīdzekļi), norēķini par prasībām (debitori), budžeta iestāžu pamatlīdzekļu fonds, izdevumi par nomu un īri, specifiskas lietošanas materiāli un inventārs.

Revīzijas laikā iepriekš minētajām pārskata daļām tika veiktas Aizsardzības ministrijā ieviesto kontroļu pārbaudes un detalizētas darījumu pārbaudes ar mērķi gūt pārlicību par kontroļu darbības efektivitāti, kā arī par darījumu grupas pareizību.

6. Revīzija nodrošināja pietiekamu pamatu ziņojuma sniegšanai.

Revīzijas mērķis

7. Revīzijas mērķis – pārbaudīt, vai 2005.gada finanšu pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu priekšstatu par finansiālo stāvokli uz 2005.gada 31.decembri (darbības rezultātiem un naudas plūsmām) un ir sagatavots atbilstīgi Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revīzijas konstatējumi, secinājumi un ieteikumi

Augsta līmeņa prioritāte¹

Grāmatvedības organizācija

Konstatējumi

8. Aizsardzības ministrijā un tās sistēmā esošajās padotības iestādēs (turpmāk tekstā – Aizsardzības ministrija un tās padotības iestādes) grāmatvedības organizācija un uzskaites politika veidota atbilstīgi likuma „Par grāmatvedību”, Ministru kabineta (turpmāk tekstā – MK) 21.10.2003. noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” un citu normatīvo aktu prasībām. Atsevišķos gadījumos grāmatvedības organizācijas dokumenti nav pilnīgi izstrādāti vai aktualizēti atbilstīgi izmaiņām struktūrā vai normatīvajos aktos.
9. Grāmatvedības uzskaites nodrošināšanai Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs tiek pielietotas dažādas grāmatvedības datorprogrammas, kas apgrūtina finanšu informācijas salīdzināšanas procesu visā Aizsardzības ministrijas sistēmā. Piemēram, NBS NP un NBS štābs izmanto datorprogrammas „Grāls” un „Bilance”, Aģentūra – datorprogrammu „Maximus”, bet CA – datorprogrammas „Bilance” un „Tildes jumis”. Kā liecina revidentu rīcībā esošā informācija, datorprogramma „Grāls” pilnībā nenodrošina grāmatvedībā paredzēto funkciju veikšanu, jo datorprogramma strādā lēni un nav paredzēta lielam darba apjomam, kā arī nenodrošina cenu aprēķināšanu ar pievienotās vērtības nodokli.
10. Vienotu grāmatvedības uzskaiti un pārskatu konsolidācijas procesu Aizsardzības ministrijas sistēmā nosaka vairāki normatīvie akti. Svarīgākie no tiem:
 - Aizsardzības ministrijas 07.07.2004. izstrādātā kārtība „Par Aizsardzības ministrijas un NBS padotības iestāžu remontdarbiem un būvdarbiem izlietoto līdzekļu uzskaiti un pārskatu iesniegšanu, kā arī šo līdzekļu inventarizāciju”;
 - Aizsardzības ministrijas Centrālās grāmatvedības 30.12.2004. skaidrojums kontu plāna pielietošanai un par veidlapas Nr.1 “Bilance” un veidlapas Nr.2 „Pārskats par pamatbudžeta ieņēmumiem un izdevumiem” aizpildīšanas kārtību;
 - Aizsardzības ministra 08.05.2005. apstiprinātā „LR Aizsardzības ministrijas un tai padotībā esošo iestāžu 2005.gada finanšu plūsmas un pārskatu konsolidācija”;

PRIORITĀŠU SKAIDROJUMS

Augsta – kļūdas un neatbilstības norāda uz augstu risku, ka finanšu pārskatā ir būtiskas neatbilstības vai var rasties būtiskas neatbilstības kontroļu sistēmas trūkuma dēļ. Šie jautājumi revidējamai vienībai jārisina pusgada laikā pēc atzinuma sniegšanas par finanšu pārskatu.

- Aizsardzības ministra 13.05.2005. apstiprinātā “LR Aizsardzības ministrijas NBS 2005.gada finanšu plūsmas un pārskatu konsolidācijas shēma”;
 - Aizsardzības ministrijas 21.12.2005. noteikumi Nr.10-NOT „Noteikumi inventarizācijas veikšanu”;
 - Aizsardzības ministrijas 13.12.2005. rīkojums Nr.189 „Par 2005.gada finanšu pārskatu iesniegšanas termiņiem”;
 - NBS štāba 16.12.2005. rīkojums Nr.1469 „Par 2005.gada finanšu pārskatu iesniegšanas termiņiem NBS štāba grāmatvedībā”;
 - NBS NP komandiera 23.12.2005. pavēle Nr. 1119 “Par 2005.gada finanšu pārskatu iesniegšanas termiņiem NBS NP grāmatvedībā”.
11. Iepazīstoties ar Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu darbības principiem, organizatorisko struktūru un grāmatvedības uzskaites politiku, konstatēts:
- 11.1. NP nav izstrādāti grāmatvedības informācijas datorsistēmu drošības noteikumi un grāmatvedības datu aizsardzības obligātās tehniskās un organizatoriskās prasības, kā to nosaka MK 21.10.2003. noteikumu Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošānu un organizāciju” 39.punkts;
 - 11.2. Pārskata periodā nav apstiprināts NP nolikums. NP darbojās saskaņā ar 20.01.2003. apstiprināto NBS Nodrošinājuma centra nolikumu, taču ar aizsardzības ministra 16.06.2004. pavēli Nr.182 NBS Nodrošinājuma centrs ir pārveidots par NBS Nodrošinājuma pavēlniecību. NP nolikums apstiprināts 01.02.2006.
 - 11.3. Aģentūras grāmatvedības organizācijas dokumentos nav atrunāta kārtība, kādā grāmatvedības dati tiek ievadīti datorprogrammā un kāda ir datu pārbaudes un apstrādes secība;
 - 11.4. atbilstīgi izmaiņām normatīvajos aktos nav aktualizēts Aizsardzības ministrijas reglaments AMR 37-1 „Grāmatvedības un finanšu iekšējā kontrole”, NP 29.06.2005. ar pavēli Nr.492 apstiprinātais NBS NP grāmatvedības un finanšu iekšējās kontroles nolikums, 17.07.2003. apstiprinātais NBS štāba grāmatvedības nolikums, 01.06.2004. apstiprinātais NBS štāba inventarizācijas nolikums;
 - 11.5. atbilstīgi izmaiņām Aizsardzības ministrijas struktūrā un normatīvajos aktos nav aktualizēti Aizsardzības ministrijas preču un pakalpojumu iegādes, kā arī kapitālo remontu veikšanas kārtību reglamentējošie normatīvie akti – AMR 70-4 „Iepirkuma plānošanas instrukcija”, AMR 70-7 „Kārtība, kādā tiek organizēts iepirkums”, AMR 415-1 „Instrukcija par būvprojektēšanas, būvdarbu veikšanas un nekustamā īpašuma nomas realizāciju NBS un Aizsardzības ministrijas padotībā esošo iestāžu vajadzībām”.
12. Aizsardzības ministrijas finanšu pārskatu konsolidācijas procesā tiek ievērotas MK 21.06.2005. noteikumu Nr.446 „Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtība” prasības. Finanšu pārskatu konsolidācija tiek veikta datorizēti *Excel* vidē. Konsolidācijas process Aizsardzības ministrijas sistēmā notiek 3 līmeņos. Aizsardzības ministrijas konsolidētajā finanšu pārskatā tiek iekļauti 26 iestāžu finanšu pārskati, no tiem 4 ir konsolidētie finanšu pārskati:
- Militārā dienesta iesaukšanas centra konsolidētais pārskats, kurā konsolidēti Zemgales, Kurzemes, Vidzemes un Latgales pārvalžu finanšu pārskati;
 - NBS konsolidētais pārskats, kurā konsolidēti 6 iestāžu finanšu pārskati un 2 konsolidētie finanšu pārskati:
 - NBS Nodrošinājuma pavēlniecības konsolidētais pārskats, kurā iekļauts NP 1. Reģionālā nodrošinājuma centra pārskats, NP 3. Reģionālā nodrošinājuma centra un NBS mācību, sporta un atpūtas bāze „Pipariņi” finanšu pārskats;
 - Zemessardzes štāba konsolidētais pārskats, kurā iekļauti 1. un 2. Zemessardzes novadu finanšu pārskati.

13. Revīzijā konstatēts, ka konsolidācijas procesā konstatētās kļūdas un neatbilstības tiek novērstas, taču veiktās darbības netiek dokumentētas.
14. MK 19.08.2003. noteikumu Nr.466 „Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas izveidošanas pamatprasībām” 4.punkts nosaka, ka iestādes iekšējās kontroles sistēma tiek organizēta tā, lai attiecīgās iestādes vadītājam tiktu sniegta pamatota pārliecība, ka iestāde darbojas pilnībā ievērojot normatīvajos aktos noteiktās prasības.

Revīzijā konstatēts, ka Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs ir izveidotas iekšējās kontroles sistēmas atbilstīgi normatīvo aktu prasībām, taču atsevišķos gadījumos iedibinātās grāmatvedības kontroles procedūras pilnībā nespēj nodrošināt grāmatvedības uzskaites pareizību, jo revīzijas gaitā tika konstatētas neatbilstības veiktajos darījumos un grāmatvedības reģistros.

Secinājumi

15. Nepilnīgi izstrādāti Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu darbību un grāmatvedības organizāciju reglamentējošie dokumenti, vai arī to trūkums rada risku, ka, apgūstot valsts budžeta līdzekļus, tiks pieļauti normatīvo aktu pārkāpumi.
16. Aizsardzības ministrija un tās padotības iestādes kopumā nodrošina kontroli par konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanu, taču revīzijā konstatētās neatbilstības un kļūdas grāmatvedības reģistros norāda uz to, ka iedibinātās grāmatvedības kontroles procedūras nav pietiekami efektīvas un tās ir nepieciešams pilnveidot. Nepilnīgas kontroles procedūras palielina risku, ka kļūdas netiks savlaicīgi atklātas un novērstas, kas savukārt negatīvi ietekmēs gada pārskatu.
17. Pārskatu konsolidēšanas procesā konstatētās kļūdas un to korekcijas netiek dokumentētas, kas palielina risku, ka kļūdas netiks pareizi novērstas.
18. Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs dažādu grāmatvedības datorprogrammu pielietošana apgrūtina finanšu informācijas salīdzināšanas procesu visā Aizsardzības ministrijas sistēmā un nenodrošina efektīvu konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanu, tādējādi palielinot kļūdīšanās risku.
19. Finanšu pārskatu konsolidācija *Excel* vidē rada risku, ka Aizsardzības ministrijas konsolidētajā pārskatā tiks uzrādīta nepilnīga un nepareiza informācija.

Ieteikumi

20. Atbilstīgi izmaiņām struktūrā un likumdošanā izstrādāt un aktualizēt Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu darbību un grāmatvedību organizāciju reglamentējošos iekšējos normatīvos aktus, kas nodrošinātu pārliecību par iestāžu darbības likumību un grāmatvedības sniegtās informācijas pareizību un atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā arī sniegtu skaidru priekšstatu par grāmatvedības uzskaites principiem.
21. Aizsardzības ministrijai un to padotības iestādēm nodrošināt efektīvu grāmatvedības uzraudzības kontroles mehānismu, kas savlaicīgi novērstu kļūdu rašanās iespējas un nodrošinātu gada pārskata pareizību.
22. Izskatīt iespēju Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs izveidot vienotu grāmatvedības uzskaites sistēmu, kas nodrošinātu efektīvāku konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanu un mazinātu risku, ka konsolidētajā finanšu pārskatā tiks uzrādīta nepilnīga un nepareiza informācija.
23. Pārskatīt iekšējos normatīvos aktus un ietvert prasību dokumentēt pārskata konsolidācijas procesā atklātās kļūdas un veiktās korekcijas, kas nodrošinātu pārliecību par gada pārskata pareizību.

Debitori/kreditori

Konstatējumi

24. Veicot *norēķinu par prasībām* jeb debitoru uzskaites pārbaudi, revīzijā konstatēts, ka NBS NP grāmatvedības uzskaitē netiek piemēroti normatīvajos aktos noteiktie uzskaites principi. NBS NP grāmatvedības uzskaitē netiek pielietots konts 2360 – *avansa maksājumi par precēm un pakalpojumiem*. Avansa maksājumu par precēm un pakalpojumiem uzskaitē faktiski tiek

27. Aizsardzības ministrijā nav izstrādāta nedrošo un bezcerīgo debitoru atzīšanas kārtība, kā arī uzkrāšanas veidošanas principi nedrošajiem debitoriem.

Pārskata periodā NBS štābā ne visos gadījumos tiek nodrošināta bezcerīgo debitoru atzīšana un pārvešana uz zembilances kontu, kā arī saskaņā ar normatīvajiem aktiem organizēta parāda piedzīšana. Tā, piemēram, debitoru uzskaitē kontā „Norēķini ar pircējiem un pasūtītājiem” tiek uzrādīts SIA „Katrim - stella” parāds Ls 1686 apmērā, kurš izveidojies jau 2001.gadā par preču uzglabāšanu. Šāds parāds faktiski ir klasificējams kā bezcerīgs debitors un normatīvajos aktos noteiktā kārtībā jāorganizē parāda piedziņa.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sniegto informāciju ar 08.03.2005. Vidzemes priekšpilsētas tiesas spriedumu apmierināta Aizsardzības ministrijas prasība pret SIA „Katrim - stella” par parāda piedziņu. Spriedums nosūtīts Slovākijas tiesai atzīšanai un izpildei, kuras lietvedībā ir maksātnespējas lieta pret SIA „Katrim - stella”.

28. Revīzijā konstatēts, ka Aģentūras kontā 2310 ir uzskaitītas parādsaistības Ls 115 674 apjomā par telpu nomu Rīgā, Mārupes ielā 19 un Zemaišu ielā 3. Atbilstīgi MK 18.02.2004. rīkojumam Nr. 108 „Par atsevišķu AM valdījumā esošu nekustāmo īpašumu nodošanu Finanšu ministrijas valdījumā” minētie nekustāmie īpašumi 2004.gadā tika nodoti Finanšu ministrijas Valsts nekustāmā īpašuma aģentūras pārvaldījumā, taču parādsaistības nodotas netika, jo iepriekš minētais MK rīkojums saistību pārņemšanu neparedzēja.

Aģentūra 09.06.2005. ar prasību Nr. 1 – 2321 par parādsaistību pārņemšanu vērsās valsts akciju sabiedrībā „Valsts nekustāmie īpašumi”, kura parādsaistības pārņemt atteicās. Tā kā prasību summas saņemšana faktiski ir apšaubāma, tad Aģentūra normatīvajos aktos noteiktā kārtībā ir organizējusi to piedziņu. Jānorāda, ka parādsaistības grāmatvedībā nav noteiktas kā nedrošie vai bezcerīgie parādi.

29. Saskaņā ar MK 21.10.2003. noteikumiem Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības organizāciju un kārtošanu” Aizsardzības ministrijas padotībā esošās iestādes pārskata gada beigās ir veikušas norēķinu inventarizāciju, saskaņojot prasību un saistību summas uz pārskata gada beigām. Revīzijas laikā, izvērtējot inventarizāciju norises un to rezultātus, konstatēts:

29.1. NBS štāba grāmatvedība savstarpējo norēķinu salīdzināšanai par prasībām un saistībām izsūtījusi savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktus, taču ne visos gadījumos tie ir saņemti atpakaļ. Tā, piemēram, salīdzināšanas akti par prasībām nav saņemti no SIA „Entra” par Ls 993, SIA „Spoguļu dizains” par Ls 1 200 un SIA „DIR” par Ls 8 620;

29.2. NBS NP ar 22.09.2005. pavēli Nr.747 „Par inventarizācijas komisijas izveidi” izveidotā centrālā inventarizācijas komisija nav veikusi pilnībā konta 2385 „Degviela automašīnu bākās” inventarizāciju, kā arī nav veikusi savstarpējo norēķinu salīdzināšanu ar ārvalstu firmām Microsoft Irleand Operation LTD par Ls 167 367 un Harris Corporation (ASV) par Ls 394 131. Gada pārskatā uzrādītas grāmatvedības reģistros iegrāmatotās debitoru summas.

Secinājumi

30. NBS NP debitoru parādu uzskaites metodika neatbilst normatīvajos aktos noteiktajiem debitoru uzskaites principiem un nav atrunāta Aizsardzības ministrijas grāmatvedības organizācijas dokumentos. NBS NP grāmatvedībā piemērotā debitoru uzskaitē nesniedz patiesu priekšstatu par prasībām un saistībām, kā arī rada risku, ka prasības un saistības gada pārskatā netiks uzrādītas pareizās vērtībās.
31. Aizsardzības ministrijas noteiktā kārtība par Aizsardzības ministrijas un NBS padotības iestāžu remontdarbiem un būvdarbiem izlietoto līdzekļu uzskaiti, pārskatu aizpildīšanu un inventarizācijas veikšanu nenodrošina patiesu informāciju par prasībām un saistībām, kā arī ir pretrunā ar normatīvajos aktos noteiktiem uzskaites principiem un noslēgtajiem būvdarbu līgumiem. Šādi uzskaites principi rada risku, ka gada pārskatā nepamatoti tiks palielinātas ministrijas kopējās prasības un saistības.
32. Aizsardzības ministrijas grāmatvedības organizācijas dokumentos nav noteikta dzīvokļu īres depozītu uzskaitē, savstarpējo norēķinu salīdzināšana, norakstīšanas vai atmaksāšanas kārtība.

Piemērotā dzīvokļu īres depozītu uzskaitē ir pretrunā ar normatīvajos aktos noteiktajiem uzskaites principiem, jo apgrozāmo līdzekļu sastāvā jānorāda tikai tādas prasības, kuras paredzēts saņemt gada laikā pēc bilances slēgšanas datuma. Piemērotie uzskaites principi palielina risku, ka dzīvokļu īres depozītu iemaksas grāmatvedībā tiks uzskaitītas nepareizi un to vērtība nebūs patiesa.

33. Aizsardzības ministrijā nav izstrādāta nedrošo un bezcerīgo debitoru atzīšanas kārtība, kā arī uzkrāšanas veidošanas principi nedrošajiem debitoriem. Līdz ar ko pastāv risks, ka gada pārskatā nepamatoti būs palielināti apgrozāmie līdzekļi.
34. Aizsardzības ministrijas padotības iestādēs ne visos gadījumos tiek nodrošināta savlaicīga bezcerīgo debitoru piedziņa normatīvajos aktos noteiktā kārtībā, kas norāda uz to, ka valsts budžeta līdzekļi netiek apsaimniekoti pietiekami efektīvi un atbilstīgi normatīvo aktu prasībām.
35. Aizsardzības ministrijas padotības iestādes atsevišķos gadījumos nav nodrošinājušas pilnīgu norēķinu inventarizāciju, saskaņojot prasību un saistību summas uz pārskata gada beigām, kas ir pretrunā ar normatīvajiem aktiem un palielina risku, ka gada pārskatā tiek sniegta nepatiesa informācija par prasībām un saistībām.

Ieteikumi

36. Pilnveidot Aizsardzības ministrijas iekšējos normatīvos aktus, nosakot debitoru uzskaites principus atbilstīgi normatīvo aktu prasībām, kas nodrošinātu pareizu prasību un saistību uzrādīšanu grāmatvedības reģistros.
37. Lai nodrošinātu būvdarbu izmaksu uzskaiti atbilstīgi normatīvajiem aktiem, pilnveidot Aizsardzības ministrijas 07.07.2004. apstiprināto kārtību Nr.01/2443 par Aizsardzības ministrijas un NBS padotības iestāžu remontdarbiem un būvdarbiem izlietoto līdzekļu uzskaiti, pārskatu aizpildīšanu un inventarizācijas veikšanu.
38. Izstrādāt dzīvokļu īres depozītu uzskaites, savstarpējo norēķinu salīdzināšanas, norakstīšanas vai atmaksāšanas kārtību un nodrošināt dzīvokļu īres depozītu uzskaiti atbilstīgi normatīvo aktu prasībām.
39. Izstrādāt nedrošo un bezcerīgo debitoru atzīšanas kārtību, uzkrāšanas veidošanas principus nedrošajiem debitoriem, kā arī noteikt kārtību bezcerīgo debitoru piedziņas organizēšanai, kas nodrošinātu valsts budžeta līdzekļu efektīvu un normatīvo aktu prasībām atbilstīgu apsaimniekošanu.
40. Saskaņā ar normatīvajiem aktiem nodrošināt pilnīgu un savlaicīgu norēķinu inventarizāciju, kas sniegtu patiesu informāciju par prasībām un saistībām.

Pamatlīdzekļi

Konstatējumi

41. Aizsardzības ministrijas pamatlīdzekļu sastāvā ietilpst zemes gabali, ēkas, būves, tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas, pārējie pamatlīdzekļi, pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtās celtniecības izmaksas, kā arī avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem.

Aizsardzības ministrija un tās padotības iestādes pamatlīdzekļus klasificē un aprēķina tiem nolietojumu saskaņā ar MK 06.03.2001. noteikumiem Nr.96 „Noteikumi par budžeta iestāžu pamatlīdzekļu nolietojuma normām un pielietošanas nosacījumiem”.

42. Revīzijā konstatēts, ka Aizsardzības ministrijas iekšējos normatīvajos aktos nav atrunāts pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks un nolietojuma likmes, kā arī izstrādāti un apstiprināti ilgtermiņa ieguldījumu klasifikācijas kritēriji, kā to nosaka MK 21.10.2003. noteikumi Nr.585 „Noteikumi par grāmatvedības kārtošanu un organizāciju”.
43. Veicot pamatlīdzekļu uzskaites pārbaudi, konstatēts, ka Aizsardzības ministrijas padotības iestādes savā darbībā nav ievērojušas normatīvo aktu prasības un Aizsardzības ministrijas sistēmā noteikto kārtību par šādu pamatlīdzekļu glabāšanu un norakstīšanu:

- 43.1. NP nav nodrošinājusi no ārvalstīm saņemto transportlīdzekļu lietu kārtošanu, savukārt no citām NBS struktūrvienībām saņemtās transportlīdzekļu lietas netiek kārtotas atbilstīgi NBS reglamentam MR 4-2-2 „NBS sauszemes mehānisko transportlīdzekļu

eksploatacijas organizēšanas kārtība”. Bez tam, NBS reglamentā MR 4-2-2 nav noteikti ārvalstīs esošu transportlīdzekļu lietu glabāšanas nosacījumi.

- 43.2. aizsardzības atašeju, militāro pārstāvju, Aizsardzības ministrijas pārstāvju starptautiskajās organizācijās un ārvalstīs strādājošo tehnisko darbinieku materiālajā atbildībā esošo Aizsardzības ministrijas CA pamatlīdzekļu norakstīšanas un likvidācijas kārtība neatbilst Aizsardzības ministrijas reglamenta AMR 37-9 „Aizsardzības atašeju, militāro pārstāvju, Aizsardzības ministrijas pārstāvju starptautiskajās organizācijās un ārvalstīs strādājošo tehnisko darbinieku finansēšanas noteikumi un grāmatvedības uzskaites un atskaites kārtība” nosacījumiem. Saskaņā ar reglamentu ārvalstīs esošo pamatlīdzekļu norakstīšanu veic speciāli šim nolūkam izveidota komisija. Kā liecina revidentu rīcībā esošā informācija, faktiski pamatlīdzekļu norakstīšanu veic pati materiāli atbildīgā persona. Bez tam, revidentiem Aizsardzības ministrijas CA nevarēja sniegt informāciju par to, kā ārvalstīs norakstītie pamatlīdzekļi tiek likvidēti;
- 43.3. NBS štābs, veicot pamatlīdzekļu iegādes, nav ievērojis likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” prasības, jo iegādes veiktas bez iepirkumu procedūru piemērošanas. Tāpat konstatēts, ka NBS štābs vairākos gadījumos iegādes veicis bez iepriekš noslēgtiem sadarbības līgumiem. Tā, piemēram, 2005.gadā iepriekš minētie normatīvo aktu pārkāpumi konstatēti NBS štāba veiktajās biroja mēbeļu iegādēs no SIA „Labace” un SIA „Brendo”. Iegādes veiktas kopsummā par Ls 70 800 (tai skaitā PVN). Jānorāda, ka veiktie iepirkumi ir nepamatoti sadalīti daļās, ko iepriekš minētais likums nepieļauj.

Secinājumi

44. Aizsardzības ministrijas iekšējos normatīvajos aktos nav noteikts pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks un nolietojuma likmes, kas rada risku, ka pamatlīdzekļi finanšu pārskatā tiks uzrādīti nepareizā vērtībā.
45. Pielietotā ārvalstīs esošo pamatlīdzekļu norakstīšanas un likvidācijas kārtība ir pretrunā ar Aizsardzības ministrijas izstrādātajiem normatīvajiem aktiem, kas nenodrošina pamatlīdzekļu saglabāšanu un palielina krāpšanās riska iespējamību.
46. NP savā darbībā nav ievērojusi Aizsardzības ministrijas sistēmā noteikto kārtību par transporta līdzekļu lietu glabāšanu un kārtošanu, kas palielina risku, ka netiks nodrošināta pilnīga informācija par transporta līdzekļiem.
47. Pārskata periodā NBS štābs savā darbībā nav ievērojis likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” prasības, kā rezultātā nav nodrošināts likumības princips valsts budžeta līdzekļu izlietošanā.

Ieteikumi

48. Izstrādāt grāmatvedības organizācijas dokumentus, kuri noteiktu pamatlīdzekļu uzskaites un nolietojuma aprēķināšanas principus atbilstīgi normatīvo aktu prasībām, kas nodrošinātu nepieciešamo pārliecību par ilgtermiņa ieguldījumu vērtības pareizību gada pārskatā.
49. Pilnveidot Aizsardzības ministrijā izstrādāto reglamentu AMR 37-9 par ārvalstīs esošo pamatlīdzekļu norakstīšanu un likvidāciju, kas nodrošinātu pamatlīdzekļu saglabāšanu un novērstu krāpšanās riska iespējamību.
50. Nodrošināt transporta līdzekļu lietu glabāšanu un kārtošanu saskaņā ar Aizsardzības ministrijas sistēmā noteikto kārtību, nodrošinot pilnīgu informāciju un transporta līdzekļu saglabāšanu.
51. Turpmāk pakalpojumu un preču iegādes veikt saskaņā ar likumu „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, nodrošinot valsts budžeta līdzekļu likumīgu izlietojumu.

Vidēja līmena prioritātes²

Ieņēmumi par nomu un īri

Konstatējumi

52. Aizsardzības ministrijai un tās padotības iestādēm ir tiesības nodot nomā juridiskajām un fiziskajām personām savā bilancē vai lietošanā esošos nekustamos īpašumus – zemi, ēkas, būves vai atsevišķas telpas.

Saskaņā ar Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras nolikumu Aizsardzības ministrijas, NBS vienību un Aizsardzības ministrijas padotībā esošo iestāžu darbības nodrošināšanai nepieciešamos nekustamos īpašumus pārvalda Aģentūra, kas aizsardzības ministra noteiktajā kārtībā veic arī Aģentūras bilancē esošo nekustamo īpašumu iznomāšanu.

53. Pārskata gadā kopējie Aizsardzības ministrijas un padotības iestāžu ieņēmumi no sniegtajiem maksas pakalpojumiem un citiem pašu ieņēmumiem ir Ls 527 157, kur Aģentūras ieņēmumi par nomu un īri ir Ls 67 369. Aģentūras nomas un īres ieņēmumi, salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, samazinājušies par Ls 459 788 jeb 87,2%. Ieņēmumi samazinājušies saistībā ar MK 18.02.2004. rīkojuma Nr.108 „Par atsevišķu Aizsardzības ministrijas valdījumā esošu nekustamo īpašumu nodošanu Finanšu ministrijas valdījumā” izpildi.

54. Nomas līgumu slēgšanas kārtību Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs nosaka ar aizsardzības ministra 25.05.2001. pavēli Nr.203 apstiprinātā instrukcija „Par nomas līgumu slēgšanas kārtību”.

Atbilstīgi instrukcijai nomas līgums stājas spēkā tikai pēc reģistrācijas Aizsardzības ministrijas Juridiskajā departamentā. Pārbaudot Aģentūras nomas līgumus, konstatēts, ka atsevišķi Aģentūrā noslēgtie nomas līgumi un vienošanās pie tiem netiek reģistrētas Aizsardzības ministrijas Juridiskajā departamentā, kā to paredz iepriekšminētā Aizsardzības ministrijas instrukcija.

55. Revīzijā konstatēti atsevišķi gadījumi, ka beidzoties nomas līgumu termiņiem, nomnieki turpina aizņemt telpas, bet Aģentūra tiem neizsniedz nomas maksas rēķinus. Tā piemēram, Aģentūra nav izrakstījusi rēķinus Ls 684 apmērā SIA „Sineks” par 2005.gada janvāra un februāra mēnesī aizņemtajām telpām Rīgā, Dunavas ielā – 13. Līdz ar to, netiek ievēroti likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu” nosacījumi, ka valsts iestādēm aizliegts valsts mantu citām personām nodot bezatlīdzības lietošanā.

Secinājumi

56. Aģentūra nav ievērojusi Aizsardzības ministrijas noteikto nomas līgumu slēgšanas kārtību, kas rada risku, ka Aizsardzības ministrija nav informēta par Aģentūras veiktajām darbībām un līgumi noslēgti uz Aizsardzības ministrijai neizdevīgiem nosacījumiem.

57. Aģentūra atsevišķos gadījumos nav nodrošinājusi savlaicīgu nomas maksas iekasēšanu, kas norāda uz valsts mantas izšķērdēšanas pazīmēm.

Ieteikumi

58. Nodrošināt nomas līgumu reģistrāciju Aizsardzības ministrijas Juridiskajā departamentā, kā arī nodrošināt savlaicīgu nomas maksas iekasēšanu, kas novērstu valsts mantas bezatlīdzības lietošanas iespējas un izšķērdēšanu.

Kapitālais remonts

Konstatējumi

59. Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs 2005.gadā kapitālajiem remontiem izlietoti līdzekļi Ls 9 267 937 apmērā. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu izdevumi palielinājušies par Ls 656 893 jeb 7,6%.

² PRIORITĀŠU SKAIDROJUMS

Vidēja – kļūdas un neatbilstības, tajā skaitā, nepilnības kontroles sistēmā, norāda uz vidēju risku, ka par nākamo finanšu pārskatu varētu tikt sniegts modificēts atzinums. Šie jautājumi jārisina pirms tiek sagatavots nākamais finanšu pārskats.

Atbilstīgi Aģentūras nolikumam un 17.04.2003. starp aizsardzības ministru un Aģentūras direktoru noslēgto *Pārvaldes līgumu* Aizsardzības ministrijas un tās padotības iestāžu nekustamo īpašumu remontus un celtniecību veic Aģentūra, kura pārskata gadā kapitālajiem remontiem izlietojusi Ls 9 247 034.

60. Revīzijā konstatēts, ka kapitālo remontu uzskaiti nosaka Aizsardzības ministrijas 07.07.2004. apstiprinātā kārtība Nr.01/2443 par Aizsardzības ministrijas un NBS padotības iestāžu remontdarbiem un būvdarbiem izlietojo līdzekļu uzskaiti, pārskatu aizpildīšanu un inventarizācijas veikšanu. Saskaņā ar šo kārtību piemērotie kapitālo remontu uzskaites principi nenodrošina pietiekami skaidru un patiesu priekšstatu par Aģentūras prasībām un saistībām, jo būvdarbu līgumu ietvaros Aģentūras veiktie priekšapmaksas maksājumi grāmatvedības reģistros savlaicīgi netiek dzēsti. Detalizēts apraksts par priekšapmaksas maksājumu uzskaites principiem saistībā ar kapitālo remontu izmaksām, kā arī skaidrojums par iepriekš minēto maksājumu uzskaites ietekmi uz gada pārskatu sniegts revīzijas ziņojuma sadaļā „Debitori/Kreditori”.
61. Atbilstīgi *Pārvaldes līgumam* Aģentūrai katru gadu līdz 1.februārim Aizsardzības ministrijā jāiesniedz pārskats par *Pārvaldes līguma* izpildi, kurā tiek sniegta informācija arī par celtniecības un remontdarbu izpildi un līdzekļu izlietojumu. Pamatojoties uz iesniegto informāciju, Aizsardzības ministrija izvērtē Aģentūras darbības rezultātus. Aģentūra 2005.gada pārskatu par *Pārvaldes līguma* izpildi Aizsardzības ministrijai iesniedza tikai 01.03.2006.

Secinājumi

62. Aģentūrā piemērotie kapitālo remontu uzskaites principi ir pretrunā ar normatīvajos aktos noteiktajiem grāmatvedības uzskaites principiem un ietekmē informācijas patiesumu par prasībām un saistībām.
63. Aģentūra nav nodrošinājusi savlaicīgu *Pārvaldes līguma* nosacījumu izpildi, tādejādi aizkavējot informācijas sniegšanu Aizsardzības ministrijai par līdzekļu izlietojumu kapitālajiem remontiem.

Ieteikumi

64. Kapitālo remontu izdevumu uzskaiti veikt atbilstīgi normatīvajos aktos noteiktajiem grāmatvedībā uzskaites principiem, kas nodrošinātu patiesu informāciju par paveiktajiem darbiem un izmaksām.
65. Nodrošināt savlaicīgu gada pārskata par *Pārvaldes līguma* izpildi un finanšu resursu izlietojumu iesniegšanu, tādejādi nodrošinot savlaicīgu Aģentūras darbības rezultātu izvērtēšanu.

Atalgojumi

Konstatējumi

66. Aizsardzības ministrijas iestādēs pārskata gadā atalgojumu izdevumu segšanai izlietoti Ls 37 761 743, no tiem starptautisko operāciju un Nacionālo bruņoto spēku personālsastāva atalgojumiem izlietoti Ls 32 271 731, CA – Ls 1 854 212, bet Aģentūrai – Ls 502 496. Bez tam, pārskata gadā no kopējiem atalgojumu izdevumiem Ls 413 481 izlietoti ar Aizsardzības ministrijas darbiniekiem slēgto *Vadības līgumu* apmaksai. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu izdevumi atalgojumiem palielinājušies par Ls 11 254 487 jeb 42,5%.
67. NBS struktūrvienībām atalgojuma aprēķins tiek veikts centralizēti. Centralizētās atalgojuma aprēķina sistēmas darbību nodrošina 2004.gadā NBS štābā izveidotais Centralizētais algu aprēķināšanas sektors (turpmāk tekstā - CAAS), kurš tieši pakļauts NBS štāba priekšniekam.
68. Veicot atalgojumu aprēķinu un izmaksu pārbaudes Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs, konstatēts, ka:

- 68.1. NBS štābs piemaksas par *Vadības līgumiem* uzskaita ekonomiskās klasifikācijas kodā (turpmāk tekstā – EKK) 1149 „Pārējās piemaksas pie darba algas”, taču atbilstīgi MK 01.03.2005. noteikumu Nr.155 „Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām” prasībām šādas piemaksas uzskaitāmas EKK 1141 „Piemaksas pie vadības līgumiem”. Līdz ar to, memoriālorderos uzrādītās summas nesakrīt ar Valsts kases kopsavilkuma datiem par kases izdevumiem un

ieņēmumiem;

- 68.2. Aizsardzības ministrijā nav noteikts, kā nosakāms sākotnējais *Vadības līgumos* atrunātais samaksas apmērs par uzdevumu izpildi. Samaksas apmēru nosaka Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs, izvērtējot izpildītā uzdevuma svarīgumu.

Secinājumi

69. Kopumā Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs ieviestās grāmatvedības kontroles procedūras nodrošina pareizu atalgojumu aprēķinu un uzskaiti, izņemot atsevišķas revīzijā konstatētās nepilnības un neatbilstības, kas gada pārskata rezultātu neietekmē.
70. NBS štābā piemaksas par *Vadības līgumiem* netiek uzskaitītas atbilstīgi normatīvo aktu prasībām, kas ierobežo informācijas sistematizēšanu, apkopošanu un apstrādi, tādējādi maldinot finanšu informācijas lietotājus.
71. Aizsardzības ministrijas normatīvajos aktos nav atrunāta *Vadības līgumu* sākotnējās samaksas noteikšanas kārtība, kas palielina risku, ka noteiktais samaksas apmērs nebūs adekvāts izpildāmā uzdevuma svarīgumam un valsts budžeta līdzekļi netiks izmantoti lietderīgi.

Ieteikumi

72. Nodrošināt piemaksu par *Vadības līgumiem* uzskaiti atbilstīgi normatīvo aktu prasībām, kas sniegtu skaidru priekšstatu par valsts budžeta līdzekļu izlietojumu.
73. Pilnveidot Aizsardzības ministrijas reglamentu AMR 1-33 „*Vadības līgumu* sagatavošanas, izpildes kontroles, apmaksas un prēmēšanas kārtība”, paredzot tajā sākotnējās samaksas apmēra noteikšanas kārtību par *Vadības līgumos* izpildītiem uzdevumiem.

Komandējumi un dienesta braucieni

Konstatējumi

74. Komandējumiem un dienesta braucieniem Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs pārskata gadā izlietoti Ls 4 779 186, no tiem ārvalstu komandējumiem Ls 2 874 445 izlietojis NBS štābs. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata gadu, komandējumu un dienesta braucieniu izdevumi palielinājušies par Ls 1 176 052 jeb 32,6%.
75. NBS karavīru, militāro un civilo darbinieku komandējumu noformēšana un ar komandējumiem saistīto norēķinu kārtība noteikta ar aizsardzības ministra 12.02.2003. pavēli Nr.58 apstiprinātajā reglamentā AMR 614-1 „Komandējumu noformēšanas un samaksas kārtība LR Nacionālajos bruņotajos spēkos”.
- Reglaments nav izstrādāts atbilstīgi NBS štāba struktūrai, jo nosaka, ka komandējumus noformē NBS štāba Starptautisko sakaru departamenta (J-7) Organizatoriskās daļas Administratīvā nodaļa. Taču, pamatojoties uz NBS štāba priekšnieka 27.03.2002. pavēli Nr.22, ar 01.04.2002. NBS štāba Starptautisko sakaru departamenta funkcijas, ieskaitot komandējumu noformēšanu, tika pārdalītas citiem NBS štāba departamentiem.
76. Veicot ārvalstu komandējumu pārbaudi, konstatēts, ka NBS štābā komandējumu izdevumi un norēķini ar avansieriem tiek uzskaitīt atbilstīgi normatīvo aktu prasībām. Taču NBS štābā izveidotā kontroles sistēma par ārvalstu komandējumu izdevumiem nenodrošina savlaicīgu norēķināšanos par komandējumu izdevumiem:

- 76.1. NBS štābā nav izstrādātas pilnīgas procedūras, kas nodrošinātu, ka komandētās personas 3 darba dienu laikā pēc atgriešanās no komandējuma iesniedz avansa pārskatu par avansa izlietošanu un atmaksā avansa atlikumu, kā tas noteikts AMR 641-1 reglamentā „Komandējumu noformēšanas un samaksas kārtība LR Nacionālajos bruņotajos spēkos”;

- 76.2. CAAS neveic savlaicīgu ziņošanu NBS spēku veidu vai NBS komandierim tieši pakļauto vienību komandierim (priekšniekiem) par viņu komandēto personu avansu pārskatu laikus neiesniegšanu vai avansa atlikumu neatmaksāšanu. Pārskata gadā tika sagatavota tikai viena šāda vēstule, taču reglamentā AMR 614-1 noteikts, ka grāmatvedībai par to jāziņo reizi mēnesī.

Secinājumi

77. Aizsardzības ministrijas izstrādātais reglaments AMR 641-1 „Komandējumu noformēšanas un samaksas kārtība LR Nacionālajos bruņotajos spēkos” neatbilst NBS štāba struktūrai un NBS štābā ieviestajai komandējumu noformēšanas kārtībai, jo NBS štāba Starptautisko sakaru departamenta komandējumu noformēšanas funkcijas no 01.04.2002. ir citu NBS štāba departamentu kompetence.
78. NBS štābā izveidotā kontroles sistēma par ārvalstu komandējumu izdevumiem nenodrošina savlaicīgu norēķināšanos par komandējumiem, kas rada risku valsts budžeta līdzekļu nelietderīgai izlietošanai.

Ieteikumi:

79. Pilnveidot NBS komandējumu noformēšanas un samaksas kārtību atbilstīgi NBS štāba struktūrai un NBS štābā ieviestajai komandējumu noformēšanas kārtībai, nosakot atbildīgos dienestus par komandējumu noformēšanu.
80. Pilnveidot kontroles sistēmu par ārvalstu komandējumu izdevumiem, kas nodrošinātu savlaicīgu norēķinu veikšanu par komandējumiem izsniegtajiem avansiem.

Specifiskas lietošanas materiāli un inventārs

Konstatējumi

81. Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs 2005.gadā specifiskas lietošanas materiālu un inventāra (turpmāk tekstā – speclīdzekļi) iegādes izdevumi ir Ls 5 972 297 apjomā, kur NP izdevumi ir Ls 4 634 008. Atbilstīgi reglamentam AMR 70-7 „Kārtība, kādā tiek organizēts iepirkums” speclīdzekļu iegādes tiek veiktas centralizēti – iepirkuma procedūras organizē Aģentūra, bet NP slēdz iepirkuma līgumus un apmaksā speclīdzekļu iegādes. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu izdevumi specifiskas lietošanas materiālu un inventāra iegādei samazinājušies par Ls 1 487 710 jeb 20%.
82. Veicot pārbaudi NP par speclīdzekļu iegādēm un uzskaiti konstatēts, ka atsevišķos gadījumos NP netiek ievērotas likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” prasības un NP izstrādātā speclīdzekļu uzskaites kārtība:
 - 82.1. 2005.gada nogalē NP veikusi 20 dažādas speclīdzekļu iegādes katru par Ls 1180 (t.sk. PVN). Veicot iegādes, nav ievēroti likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” 3. un 22.panta nosacījumi, ka par iepirkumu, kura vērtība ir 1000 vai vairāk latu, līgums jāslēdz rakstveidā un par iepirkuma metodi jāizvēlas cenu aptauja vai sarunu procedūra. Iegādes kopsummā par Ls 23 600 (tai skaitā PVN) veiktas, pamatojoties tikai uz piegādātāju preču pavadzīmēm – rēķiniem;
 - 82.2. 2005.gada decembra beigās NP iegādātie speclīdzekļi Ls 7080 apmērā grāmatvedības reģistros nebija pareizi iegrāmatoti. Speclīdzekļi par Ls 4720 bija iegrāmatoti pamatlīdzekļu kontā 1220 „Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas” un kontā 1239 „Citi pamatlīdzekļi”. Savukārt speclīdzekļi kopsummā par Ls 2360 bija iegrāmatoti kontā 2114 „Saimniecības materiāli un kancelejas preces”. Revīzijas laikā NP grāmatvedības reģistros veica labojumus un iepriekš minētās summas pārgrāmatoja pareizi uz konta 2160 „Inventārs vērtībā līdz 50,- (ieskaitot) par vienību un dažāda specifiska veida inventārs” subkontu 2163.

Secinājumi

83. Kopumā izdevumi speclīdzekļu iegādēm uzrādīti atbilstošā apjomā un attiecas uz pārskata periodu. Atsevišķos gadījumos iedibinātās grāmatvedības kontroles nav bijušas pietiekami efektīvas, līdz ar ko, nav bijusi nodrošināta pareiza speclīdzekļu uzskaitē. Revīzijas laikā grāmatvedības uzskaitē konstatētās neatbilstības novērstas.
84. NP nav nodrošinājusi likuma „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām” prasību ievērošanu, jo speclīdzekļu iegādes kopsummā par Ls 23 600 (ieskaitot PVN) veiktas, pamatojoties tikai uz piegādātāju preču pavadzīmēm – rēķiniem. Iegādes summa neietekmē gada pārskatu, taču norāda uz to, ka NP darbībā nav ievērots likumības princips.

Ieteikumi

85. NP preču un pakalpojumu iegādes veikt saskaņā ar likumu „Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām”, nodrošinot preču pārdevēju brīvu konkurenci, valsts budžeta līdzekļu likumīgu un pareizu izlietojumu.
86. Grāmatvedības organizācijas dokumentos noteikt specifiskas lietošanas materiālu un inventāra uzskaites principus, nodrošinot pareizu uzskaiti atbilstīgi normatīvo aktu prasībām.

Izdevumi par nomu un īri

Konstatējumi

87. Aizsardzības ministrijā un tās padotības iestādēs izdevumi nomai un īrei pārskata gadā sastāda Ls 2 379 254, kur izdevumi telpu nomai un īrei ir Ls 467 380, transportlīdzekļu nomai un īrei – Ls 128 478, bet pārējai nomai izdevumi ir Ls 1 783 396. Nomas un īres izdevumus Ls 995 002 apmērā administrē NP.

Lai nodrošinātu budžeta līdzekļu izlietojuma uzskaiti un kontroli, ieņēmumu un izdevumu tāmēs šie izdevumi ir jāuzrāda atsevišķos EKK.

88. Veicot revīziju par Aizsardzības ministrijas nomas un īres izdevumiem, konstatēts, ka:

- 88.1. NP zemes nomas pakalpojumi tiek apmaksāti no centralizētajām iegādēm paredzētā Aizsardzības ministrijas finansējuma. Taču saskaņā ar Aizsardzības ministrijas pagaidu reglamentu AMR 70-4 „Iepirkuma plānošanas instrukcija” un reglamentu AMR 70-7 „Kārtība, kādā tiek organizēts iepirkums” zemes noma nav centralizēti iegādājama pakalpojums;
- 88.2. NP grāmatvedība, kas izmaksā dzīvojamo telpu īres izdevumu un komunālo maksājumu kompensācijas, un NBS štāba Personālsastāva departaments, kas kontrolē piešķirtās kompensācijas uz pārskata gada beigām, neveic karaspēku vienību personāla daļām piešķirto un izmaksāto dzīvojamo telpu īres izdevumu un komunālo maksājumu kompensāciju salīdzināšanu;
- 88.3. NP zembilances kontā nepareizi uzrādīta nomāto automašīnu vērtība Ls 40 069. NP tā tika aprēķināta no nomāto automašīnu sākotnējās vērtības atņemot samaksāto nomas maksu. Faktiski šajā kontā bija jāuzrāda atlikusī nomas maksas summa kā saistības, kas radušās pagātnes notikumu rezultātā, jo automašīnas tiek nomātas uz operatīvā līzīngā pamata un pēc nomas līguma termiņa beigām automašīnas jānodod iznomātājam. Konstatētā kļūda NP tika izlabota un zembilances kontā tika uzrādīta pareiza summa – atlikusī transportlīdzekļu nomas maksa Ls 27 836.

Secinājumi

89. Kopumā Aizsardzības ministrijas nomas un īres izdevumi tiek uzrādīti atbilstošā apjomā, taču iedibinātās kontroles procedūras nav pietiekami efektīvas, kas pilnībā nenodrošina pareizu nomas un īres izdevumu uzskaiti grāmatvedībā.
90. Zemes nomas izdevumu apmaksā no centralizētajām iegādēm plānotā finansējuma ir pretrunā ar Aizsardzības ministrijas normatīvajiem aktiem un nenodrošina budžeta līdzekļu izlietojumu atbilstīgi paredzētajam mērķim.
91. NP grāmatvedība un NBS štāba Personālsastāva departaments nav veicis karaspēku vienību personāla daļām piešķirto un izmaksāto dzīvojamo telpu īres izdevumu un komunālo maksājumu kompensāciju salīdzināšanu, palielinot risku, ka nomas un īres izdevumi grāmatvedības reģistros nav uzrādīti pilnīgi.

Ieteikumi

92. Zemes nomas izdevumu apmaksu veikt no šim mērķim paredzētā finansējuma, nodrošinot budžeta līdzekļu likumīgu izlietojumu.
93. Nodrošināt karaspēku vienību personāla daļām piešķirto un izmaksāto dzīvojamo telpu īres izdevumu un komunālo maksājumu kompensāciju salīdzināšanu.

Gada pārskats

Konstatējumi

94. Revīzijā konstatēts, ka Aizsardzības ministrijas konsolidētais 2005.gada pārskats sagatavots saskaņā ar uzkrāšanas principu un atbilstīgi MK 21.06.2005. noteikumiem Nr.446 „Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtība” pārskatam pievienots paskaidrojuma raksts „Grāmatvedības politika”, Aizsardzības ministrijas vadības ziņojums par 2005.gadu un NBS vadības ziņojums.
95. Pārbaudot Aizsardzības ministrijas 2005.gada finanšu pārskata datu atbilstību grāmatvedības uzskaites datiem, atšķirības ar virsgrāmatas un analītiskās uzskaites datiem finanšu pārskata posteņos netika konstatētas. Revīzijā gūta pārliecība, ka Aizsardzības ministrijā un tās iestādēs aprēķināts ilgtermiņa ieguldījumu nolietojums, veikta saistību salīdzināšanās ar debitoriem un kreditoriem un salīdzināšana ar Valsts kases datiem, kā arī veiktas ilgtermiņa ieguldījumu un krājumu inventarizācijas.
96. Gada pārskatā ir uzrādīts iztrūkums Ls 254 687 apmērā, kurš konstatēts NBS NP 3.Reģionālā nodrošinājuma centra materiālo vērtību inventarizācijā. Par NBS NP 3.Reģionālā nodrošinājuma centra finanšu pārskatā uzrādītajiem iztrūkumiem NP veica pārbaudi, kuras rezultātā NP izstrādāja priekšlikumus situācijas novēršanai.
97. Veicot Aizsardzības ministrijas 2005.gada pārskata sakarību pārbaudi, starpības netika konstatētas. Aizsardzības ministrija 2005.gada pārskatu sagatavojusi atbilstīgi MK 21.06.2005. noteikumiem Nr. 446 „Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtība”.

Secinājums

98. Aizsardzības ministrijas 2005.gada finanšu pārskats sagatavots atbilstīgi MK 21.06.2005. noteikumu Nr. 446 „Valsts budžeta iestāžu un pašvaldību gada pārskatu sagatavošanas kārtība” prasībām.

Revīzijas grupas vadītāja

valsts revidente

B.Vilciņa

Revīzijas grupa

valsts revidente

J.Sauka

valsts revidenta palīgs

G.Zemītis

Vīzas:

sektora vadītāja

L.Kleinhofa

departamenta direktora p.i.

I.Šķibelis